



Aan: College van Burgemeester en Wethouders
Postbus 18
7550 AA Hengelo
Per e-mail via: raadsgriffie@hengelo.nl

Hengelo, 10 december 2025

Geacht College,

De gemeente Hengelo heeft de afgelopen jaren hele snelle stappen gezet in de transformatie van het sociaal domein. Tijdens bijeenkomsten en gesprekken met geïnteresseerde gemeenten in het land en tijdens onder meer de conferentie van de Werkplaats Sociaal Domein Twente kregen deze ontwikkelingen opnieuw brede aandacht: het versterken van de sociale basis wordt door velen gezien als voorbeeld van vernieuwend en toekomstgericht beleid. Tegelijkertijd bereiken de raad signalen dat de keuze om individuele begeleiding niet langer te indiceren maar als algemene voorziening onder te brengen, in de praktijk tot spanningen leidt. Voor sommige inwoners wordt de toegang tot een maatwerkvoorziening en een pgb feitelijk beperkt ten opzichte van de in de Wmo gestelde rechten.

De recente uitspraak van de rechtbank Noord-Nederland, waarin wordt geoordeeld dat individuele begeleiding per definitie persoonsgericht is en daarom niet als algemene voorziening kan worden aangemerkt, roept in dat licht fundamentele vragen op. Deze uitspraak¹ lijkt niet in lijn met de huidige Hengelose verordeningen, het aan de raad gegeven juridisch advies en de uitvoeringspraktijk binnen de basisondersteuning. Natuurlijk betreft de uitspraak een casus in een andere gemeente, maar deze draagt wel bij aan de vorming van jurisprudentie op dit gebied. In die zin kan de uitspraak aanzienlijke gevolgen voor elke gemeente hebben en dus ook voor Hengelo, zeker omdat de situaties vergelijkbaar zijn. Om als raad zorgvuldig invulling te kunnen geven aan onze kaderstellende en controlerende rol, is nadere verduidelijking nodig. Daarom stellen wij de volgende vragen aan het college.

1. Is het college bekend met de recente uitspraak van de rechtbank Noord-Nederland van 28 november 2025, waarin wordt geoordeeld dat individuele begeleiding vanwege het persoonsgebonden karakter niet kan worden aangemerkt als algemene

¹ <https://uitspraken.rechtspraak.nl/details?id=ECLI:NL:RBNNE:2025:4928>

voorziening, maar als maatwerkvoorziening in de zin van de Wmo 2015, met bijbehorend recht op een persoonsgebonden budget (PGB)?

2. Hoe duidt het college deze uitspraak en de overweging dat een cliënt in zo'n situatie de vrijheid moet hebben om te kiezen voor een pgb en zijn vaste zorgverlener?

3. In artikel 3.1 lid 3 van de Verordening Maatschappelijke Ondersteuning gemeente Hengelo 2025 wordt de basisondersteuning aangewezen als algemene voorziening, voorliggend op individuele- of maatwerkvoorzieningen vanuit de Wmo. Onder deze basisondersteuning vallen onder meer "individuele- of groepsondersteuning / begeleiding", "structureren van de dag" en "dagbesteding". Hoe verhoudt dit zich volgens het college tot de uitspraak dat individuele begeleiding niet als algemene voorziening kan worden aangemerkt?

4. Deelt het college de opvatting van de rechtbank dat individuele begeleiding, juist vanwege de noodzaak tot afstemming op de persoon, in beginsel als maatwerkvoorziening moet worden beschouwd? Zo nee, welke juridische argumenten hanteert het college om hier van af te wijken?

5. Ziet het college aanleiding om artikel 3.1 en de uitwerking van de basisondersteuning in de Wmo-verordening te heroverwegen, nu een rechter expliciet heeft geoordeeld dat individuele begeleiding geen algemene voorziening kan zijn?

6. Op welke wijze is in de uitvoeringspraktijk geborgd dat een inwoner die individuele begeleiding nodig heeft, altijd een Wmo-melding kan doen, een zorgvuldig onderzoek krijgt en, indien aan de criteria wordt voldaan, een besluit op een aanvraag voor een maatwerkvoorziening inclusief de mogelijkheid van een pgb (zoals geregeld in hoofdstuk 4 van de verordening)?

7. Komt het in de praktijk voor dat inwoners met een hulpvraag rond individuele begeleiding (of lichte dagbesteding) door of namens de gemeente uitsluitend worden verwezen naar de basisondersteuning als algemene voorziening, zonder de mogelijkheid van een formele aanvraag voor een maatwerkvoorziening? Zo ja, hoe vaak en op welke gronden?

8a. Kan het college over de jaren 2023 en 2024 inzicht geven in:

- i. het aantal inwoners dat individuele begeleiding en/of dagbesteding heeft ontvangen via de basisondersteuning (zonder Wmo-indicatie), en
- ii. het aantal toegekende maatwerkvoorzieningen met individuele begeleiding, al dan niet in de vorm van een pgb?

8b. Kan het college over het overgangsjaar 2025 inzicht geven in:

- iii. het aantal inwoners dat individuele begeleiding en/of dagbesteding heeft ontvangen via de basisondersteuning (zonder Wmo-indicatie), en

- iv. het aantal toegekende maatwerkvoorzieningen met individuele begeleiding, al dan niet in de vorm van een pgb?

9. Zijn er gevallen bekend waarin inwoners expliciet hebben verzocht om een pgb voor individuele begeleiding, maar waarin dit verzoek is afgewezen of niet in behandeling is genomen omdat het college vond dat de hulpvraag moest worden opgepakt binnen de basisondersteuning? Zo ja, hoe verhoudt zich dit tot de recente uitspraak?

10. In het raadsadvies bij de Wmo-verordening 2025 staat dat de verordening is aangepast om “in lijn te zijn met de landelijke wet- en regelgeving en de actuele jurisprudentie op het gebied van de Wet maatschappelijke ondersteuning” en dat hiermee het juridische risico op bezwaar en beroep wordt verkleind. Ziet het college, in het licht van de genoemde uitspraak, aanleiding om deze inschatting te herzien? Met andere woorden hoe reflecteert het college op hoe wij als Raad destijds zijn geïnformeerd aan de hand van de juridische toetsing?

11. In artikel 1.2 van de Verordening Jeugdhulp 2025 wordt basisondersteuning aangewezen als overige voorziening, waarbij onder meer “begeleiding van jeugdigen en/of het gezinssysteem (ambulant)”, individueel en groepsgewijs, als onderdeel van deze basisondersteuning wordt genoemd. In de toelichting staat daarnaast dat bepaalde vormen van ambulante jeugdhulp (“Begeleiding Individueel” en “Begeleiding Groep Basis”) in Hengelo niet als individuele voorziening worden ingezet, omdat deze via de basisondersteuning zijn belegd. Hoe verhoudt deze keuze zich volgens het college tot de lijn dat persoonsgerichte individuele begeleiding in het Wmo-domein niet als algemene voorziening mag worden aangemerkt?

- a. Verwacht het college dat de redenering van de rechtbank (individuele begeleiding = maatwerk) op termijn ook onder de Jeugdwet relevant zal worden, bijvoorbeeld via uitspraken van de Centrale Raad van Beroep? Zo ja, welke risico's ziet het college voor de huidige inrichting van de basisondersteuning in de jeugdhulp; zo nee, waarom niet?
- b. Is het college bereid de afbakening tussen basisondersteuning jeugd (overige voorziening) en individuele voorzieningen in de jeugdhulp, mede in het licht van deze jurisprudentie, opnieuw te bezien en hierover met de raad in gesprek te gaan?

12. Als zou blijken dat (delen van) de huidige inzet van individuele begeleiding via de basisondersteuning in strijd is met de Wma 2015 en de recente jurisprudentie, hoe beoordeelt het college dan de gevolgen voor inwoners die de afgelopen jaren alleen via de basisondersteuning zijn geholpen, zonder beschikking en zonder pgb-keuzemogelijkheid?

13. Is het college bereid om, daar waar nodig, hulpvragen van inwoners opnieuw te beoordelen als maatwerkvoorziening en hen alsnog de mogelijkheid van een pgb te bieden? Zo ja, hoe wordt dat georganiseerd; zo nee, waarom niet?

SP-fractie

Vincent Mulder